

Πρώτη φορά στο θέατρο

Η Ελευθερία, ένα δεκάχρονο κορίτσι, ζει με τους γονείς της και τα δίδυμα αδέρφια της στο Μαρούσι. Το τελευταίο καλοκαίρι πριν από τον πόλεμο του 1940, ο κύριος Μαρσέλ με τον ανιψιό του τον Μπενουά ήρθαν να μείνουν στο πάνω πάτωμα του σπιτιού τους. Τα παιδιά έγιναν ακχώριστοι φίλοι. Σ' αυτή την ιστορία, ο κύριος Μαρσέλ, η Ελευθερία και ο Μπενουά πηγαίνουν στο θέατρο.

Δεν έσκαγα για το φουστάνι μου, γιατί δε σκεφτόμουνα τίποτ' άλλο από το θέατρο. Όταν όμως κατέβηκαν ο κύριος Μαρσέλ με τον Μπενουά για να με πάρουν και τους είδα ντυμένους και τους δυο με μπλε σακάκια και παπιγιόν –μάλιστα, φορούσε κι ο Μπενουά παπιγιόν!–, ένιωσα πολύ άσχημα μέσα στο άσπρο μου φουστανάκι με το σημάδι στο στρίφωμα.

Τα δίδυμα βάλανε τα γέλια όταν είδαν τον Μπενουά με παπιγιόν.

- Βρε Μπενουδάκο, σαν τζιτζιφιόγκος μοιάζεις.
- Τι θα πει τζιτζιφιόγκος; με ρώτησε ο Μπενουά.
- Πολύ κομψός, απάντησα κι έριξα μια κακιά ματιά στ' αδέρφια μου.

Πήραμε το τρένο και μετά ένα τραμ για να φτάσουμε στο θέατρο. Στη διαδρομή, ο κύριος Μαρσέλ μάζεψε εξηγούσε ότι θα πάμε στο Ηρώδειον και θα δούμε την Αντιγόνη. Όχι, δεν ήταν η Αντιγόνη του Ηρώδη. Ηρώδειον λεγότανε το θέατρο που πηγαίναμε. Την Αντιγόνη την έγραψε ο αρχαίος Σοφοκλής.

Ο κύριος Μαρσέλ έδειξε τις προσκλήσεις στον κύριο που στεκόταν στην είσοδο και, δεν κατάλαβα γιατί, του είπα πως είμαστε Γάλλοι. Όταν αργότερα τον ρώτησα γιατί το είπα, μου απάντησε πως φοβήθηκε μήπως δεν άφηναν εμένα και τον Μπενουά να περάσουμε, επειδή ήμαστε παιδιά. Όταν είχαμε πια καθίσει στις θέσεις μας, πρόσεξα πως σ' όλο το θέατρο δεν υπήρχε κανένα άλλο παιδί εκτός από μας.

Είχαμε φτάσει αρκετά νωρίς και το θέατρο ήταν σχεδόν άδειο. Φανταζόμουν πως θα είχε ψάθινες καρέκλες, όπως η «Τιάνια» του Μαρουσιού. Μα αυτό είχε μαρμάρινα καθίσματα ως επάνω επάνω. Στην πρώτη σειρά, τα καθίσματα είχανε πλάτη και μοιάζανε με θρόνο. Μια γυναίκα με μπλε ποδιά πήρε τις προσκλήσεις μας και μας είπε να την ακολουθήσουμε. Αυτή μπροστά κι εμείς ξοπίσω ανεβαίναμε τα μαρμάρινα σκαλοπάτια. Είχαμε ανέβει αρκετά και τότε στάθηκε και μας έδειξε τη σειρά που έπρεπε να καθίσουμε. Φοβήθηκα πως δε θ' ακούγαμε τόσο ψηλά που ήμαστε, ο κύριος Μαρσέλ όμως είπε πως τα παλιά χρόνια ξέρανε και φτιάχνανε τα θέατρα έτσι που ν' ακούνε όλοι όπου κι αν κάθονται.

Σιγά σιγά το θέατρο άρχισε να γεμίζει και τότε χαρήκαμε με τον Μπενουά που καθόμασταν ψηλά, γιατί ήταν πολύ διασκεδαστικό να βλέπουμε τον κόσμο που έμπαινε. Πολλοί περνούσαν μπροστά από την πρώτη σειρά και χαιρετούσαν αυτούς που είχαν καθίσει εκεί. Ο κύριος Μαρσέλ μάς είπε πως αυτοί είναι οι επίσημοι. Σηκωθήκαμε με τον Μπενουά όρθιοι να δούμε πιο καλά τους επισήμους. Μοιάζανε σαν όλο τον κόσμο κι απορούσα πώς τους ξεχώριζαν.

Τα φώτα χαμήλωσαν, έσβησαν κι ακούστηκε ένας ήχος που έμοιαζε με καμπάνα αλλά δεν ήταν καμπάνα. Χτύπησε τρεις φορές.

— Αρχίζει, ψιθύρισε ο κύριος Μαρσέλ.

Άλκη Ζέη, *Η μοβ ομπρέλα*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1995 (διασκευή)

1. Υπογραμμίστε τη σωστή απάντηση, που είναι μία κάθε φορά.

α. Η Ελευθερία ένιωσε άσχημα, γιατί...

1. άργησε να ετοιμαστεί για το θέατρο.
2. το στρίφωμα του φορέματός της ήταν ξηλωμένο.
3. την κορόιδευαν τα αδέρφια της για το φόρεμα που φορούσε.
4. ο Μπενουά και ο κύριος Μαρσέλ ήταν καλύτερα ντυμένοι από την ίδια.

β. Για ποιο λόγο η Ελευθερία «έριξε μια κακιά ματιά στ' αδέρφια της»; Γιατί...

1. είπαν τον Μπενουά κομψό.
2. δεν ήταν κομψά ντυμένα.
3. ειρωνεύτηκαν τον Μπενουά για το πολύ επίσημο ντύσιμό του.
4. ειρωνεύτηκαν τον Μπενουά για το πρόχειρο ντύσιμό του.

γ. Τι αντίκρισε η Ελευθερία όταν μπήκε στο θέατρο;

1. Ψάθινα καθίσματα ως επάνω.
2. Μαρμάρινα καθίσματα με πλάτη ως επάνω.
3. Μαρμάρινους θρόνους ως επάνω.
4. Μαρμάρινα καθίσματα ως επάνω.

δ. Η Ελευθερία...

1. χάρηκε που κάθισαν τόσο ψηλά και έβλεπαν τον κόσμο που έμπαινε.
2. φοβήθηκε ότι δε θα έβλεπε τους επισήμους.
3. στενοχωρήθηκε που κάθισαν τόσο ψηλά και δεν άκουγαν.
4. χάρηκε που μπόρεσε να χαιρετήσει τους επισήμους.

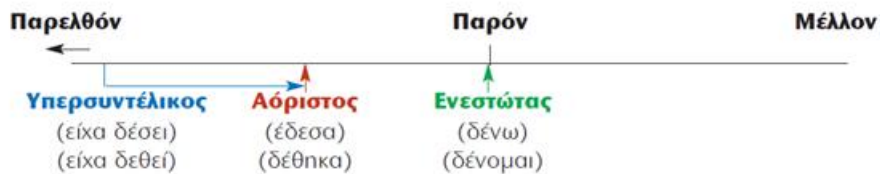
2. Η Ελευθερία μάς διηγείται τι είδαν όταν έφτασαν στο θέατρο.

«Είχαμε φτάσει αρκετά νωρίς και βρήκαμε εύκολα τις θέσεις μας. Οι λίγοι θεατές που είχαν φτάσει νωρίτερα κάθονταν ήδη στις δικές τους. Είχαμε φοβηθεί μήπως αργούσαμε και δεν προλαβαίναμε την παράσταση. Τελικά, η αγωνία μας έγινε χαρά μόλις ξεκίνησε η παράσταση».

Τα χρωματισμένα ρήματα αναφέρονται σε κάτι που άρχισε στο παρελθόν και έχει τελειώσει πριν γίνει κάτι άλλο. Τα ρήματα αυτά λέμε ότι βρίσκονται σε χρόνο **υπερουντέλικο**.

π.χ.: φτάνω → **είχα** φτάσει
φοβάμαι → **είχα** φοβηθεί

Η γραμμή του χρόνου

Παρατηρήστε πώς κλίνεται ο υπερουντέλικος της ενεργητικής και παθητικής φωνής στην οριστική έγκλιση:

Υπερουντέλικος	
Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
είχα δέ σει	είχα δε θεί
είχες δέ σει	είχες δε θεί
είχε δέ σει	είχε δε θεί
είχαμε δέ σει	είχαμε δε θεί
είχατε δέ σει	είχατε δε θεί
είχαν(ε) δέ σει	είχαν(ε) δε θεί

Η παράσταση αρχίζει

3. Αν στο παρακάτω κείμενο συμπληρώσετε τα ρήματα που είναι στις παρενθέσεις σε χρόνο **υπερσυντέλικο**, θα διαβάσετε τι έγινε όταν τελείωσε η θεατρική παράσταση.

Ο κόσμος **είχε σηκωθεί** (σηκώνομαι) όρθιος και χειροκροτούσε με όλη του τη δύναμη. Οι ηθοποιοί **είχαν βγει** (βγαίνω) όλοι στη σκηνή και χαιρετούσαν τους θεατές. **Είχαμε αρχίσει** (αρχίζω) να κατεβαίνουμε τα σκαλιά, όταν χάσαμε τον κύριο Μαρσέλ. Όταν φτάσαμε στην έξοδο του θεάτρου, περιμέναμε και σε λίγο ήρθε κι αυτός.

— Νομίσαμε ότι **είχες φύγει** (φεύγω) χωρίς εμάς, του είπε ο Μπενουά.

— Κι εγώ σας έχασα, νόμισα ότι **είχατε μείνει** (μένω) πίσω για να πάρετε αυτόγραφα από τους ηθοποιούς.

Μέσα στο τρένο, με το οποίο επιστρέψαμε στο σπίτι μας, πήρα το πρόγραμμα που μου **είχε δώσει** (δίνω) ο κύριος Μαρσέλ κι άρχισα να το διαβάζω δυνατά στον Μπενουά.

4. Ο Μπενουά και ο κύριος Μαρσέλ κατάγονται από τη Γαλλία. Στην τάξη σας υπάρχουν μαθητές που κατάγονται από άλλες χώρες. Ζητήστε από αυτούς τους συμμαθητές σας να σας πουν ποιες είναι οι αντίστοιχες λέξεις στη γλώσσα τους.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ			
Ηθοποιός			
Θέατρο			
Παράσταση			
Σκηνοθέτης			
Θεατής			

5. Αντιγράψτε τις τρεις τελευταίες γραμμές του κειμένου για να θυμηθείτε τι ακριβώς έγινε λίγο πριν ξεκινήσει η παράσταση.

Τα φώτα χαμήλωσαν, έσβησαν κι ακούστηκε ένας ήχος που έμοιαζε με καμπάνα αλλά δεν ήταν καμπάνα. Χτύπησε τρεις φορές.

— Αρχίζει, ψιθύρισε ο κύριος Μαρσέλ.

Πρώτη φορά στο θέατρο

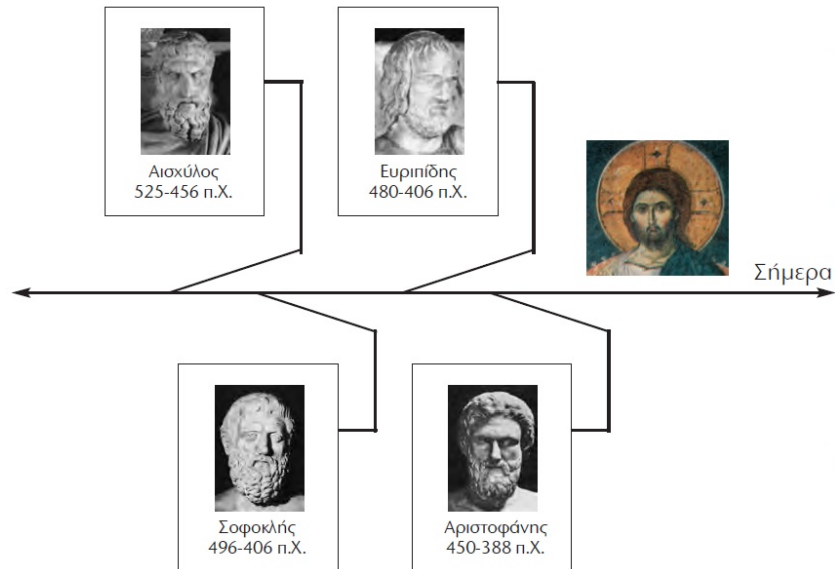
1

«Την Αντιγόνη την έγραψε ο Σοφοκλής», είπε στα παιδιά ο κύριος Μαρσέλ. Στο μάθημα της Ιστορίας μαθαίνουμε ότι ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης ήταν οι τρεις μεγάλοι τραγικοί ποιητές της Αρχαίας Ελλάδας, ενώ ο Αριστοφάνης ήταν ο μεγαλύτερος κωμικός ποιητής.

Κοιτάξτε την ιστορική γραμμή, υπολογίστε και γράψτε με λέξεις:

- Πόσα χρόνια έζησε ο Σοφοκλής; 90 χρόνια
- Πόσα χρόνια πέρασαν από τη γέννηση του Αισχύλου μέχρι τη γέννηση του Ευριπίδη;
45 χρόνια
- Πόσα χρόνια έχουν περάσει από τη γέννηση του Αριστοφάνη μέχρι σήμερα;
 $2.022 + 450 = 2.472$ χρόνια

Οι εικόνες των αρχαίων ποιητών είναι από την Εγκυκλοπαίδεια ΔΟΜΗ, εκδ. ΔΟΜΗ Α.Ε., Αθήνα, 2006

2

Θέλετε να μάθετε περισσότερα για την ιστορία του θεάτρου στην Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο; Η ιστοσελίδα www.culture.gr θα σας βοηθήσει στην αναζήτησή σας.

3

Να τι έγραφε στο ημερολόγιό του ο Μπενουά, λίγα χρόνια μετά από την πρώτη φορά που πήγε στο θέατρο:

Αθήνα, 25/8/1946

Η Ελευθερία ^{κι} και ^{ήμασταν} εχώ είραστε 10 χρονών
 όταν πήχαμε για πρώτη φορά στο θέατρο.
^{ήμασταν ενθουσιασμένοι}
Είραστε ενθουσιασμένη που θα βλέπαμε
 την Αυτιγόνη του Σοφοκλή στο Ηρώδειο.

Ο κύριος, όμως, που στεκόταν στην είσοδο
 του θεάτρου μας ^{σταμάτησε} βταράτιζε και μας είπε ότι
^{απαγορεύεται} απαγορεύετε η είσοδος στα παιδιά.

Είμαστε «Ηραστε Γάλλοι» είπε ο κύριος Μαρσέλ.
 «Είραστε ^{αρχαία} εδώ για λίγες μέρες και θα θέλαμε
 να δούμε μια αρχαία τραγωδία», γοητήρισκε.
^{χαμήλωσαν}
 Όταν χαμήλωσαν τα φώτα, δε σας
 περιγράψω πόσο ευτυχισμένη είραστε!
^{ευτυχισμένοι} ^{ήμασταν}

Βρείτε και διορθώστε τα λάθη που έκανε ο Μπενουά τότε που δεν ήξερε ακόμη να γράφει καλά τα ελληνικά.

4

Η Ελευθερία είχε αναλάβει να μάθει ελληνικά στον Μπενουά. Τα δίδυμα αδέρφια της όμως πάλι τα κατάφεραν! Κοιτάξτε τι προτάσεις τού έδωσαν να διαβάσει!

Η παράσταση αρχίζει

τα χατίρια στα
δίδυμα Θα
κάνω όλα.

Θα κάνω όλα τα χατίρια στα δίδυμα.

γυρίσω θα σας από
Όταν κεράσω
παγωτό το θέατρο.

**Όταν γυρίσω από το θέατρο θα σας
κεράσω παγωτό.**

**Η Ελευθερία αγαπάει έναν κύριο με μπλε
σακάκι και παπιγιόν.**

και παπιγιόν αγαπάει
Η Ελευθερία με μπλε
σακάκι έναν κύριο.

Ο καημένος ο Μπενουά δεν καταλάβαινε τι διάβαζε. Βοηθήστε τον να ξεμπλέξει τις προτάσεις.

5

«Ο κύριος Μαρσέλ όμως είπε πως τα παλιά χρόνια ξέρανε και φτιάχνανε τα θέατρα έτσι που ν' ακούνε όλοι». Θα θέλατε να γνωρίσετε ένα αρχαίο θέατρο; Το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου είναι ένα από τα σπουδαιότερα αρχαία θέατρα.

Χωριστείτε σε τρεις ομάδες και προετοιμάστε μια επίσκεψη με την τάξη σας στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου:

1η ομάδα Αναζητήστε και συγκεντρώστε πληροφορίες από την εγκυκλοπαίδεια καθώς και από την ιστοσελίδα www.argolidanews.gr/argolida/argolida_1.htm. Γράψτε λίγα λόγια για το θέατρο της Επιδαύρου στην αρχαία και νεότερη ελληνική ιστορία, για τις παραστάσεις που γίνονταν και γίνονται εκεί ακόμα.

2η ομάδα Δείξτε στον χάρτη της Ελλάδας τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσετε για να πάτε από την περιοχή σας στον Νομό Αργολίδας. Ρωτήστε για τα ωράρια επίσκεψης (θερινά-χειμερινά) του θεάτρου καθώς και για τις τιμές των εισιτηρίων.

3η ομάδα Συγκεντρώστε πληροφορίες από ταξιδιωτικούς οδηγούς και προτείνετε κι άλλα αξιοθέατα της Αργολίδας.